

མི་རིགས་དབེ་བསྐྱེན་ཁང་།

༢༢། | བ་སྒྲུང་གསར་པའི་

ཕྱོགས་བསྒྲིགས་རིག་གཞུང་སྐུ་

རིངས་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

དབ་གཉིས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་བརྒྱན་པའོ། །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལ།

書號:408(3)062

漢藏新詞匯

第二集

民族出版社編輯出版

地址:北京國子監特54號

北京市書刊出版業營業許可證出字第041

中央民族印刷廠印刷

新華書店發行

1955年9月北京第一版

1957年3月北京第三次印刷

787* $\frac{1}{2}$ ×1092* $\frac{1}{2}$ 1/50 印張5 $\frac{1}{2}$

印數:14,501—27,600冊 定價:一角八分

統一書號: M17049·藏3

༡༡། །དབ་གཉིས་པ་འདི་ བསྐྱེད་ཆུལ་ནི།

དང་པོ། དབ་འདི་ནང་གི་མིང་བད་
ཚང་མ་ཀྱང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཆུལ་ཁབ་...
ཀྱི་ཅུ་ཁྲིམས་སྒྲིག་སྐབས་དང་པོ་དེ་ཆུལ་ཡངས་
མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་...
པོ་དེ་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཅུ་བའི་ཡིག་ཆ་དབྱ་ནས་...
བཟུས་པ་གསུམ་ཡིན།

གཉིས་པ། དབ་འདིར་མིང་བད་རེ་རེ་
ཆུ་ཡིག་དང་པོ་དེ་ཡིག་གི་འབྲེ་ན་མིང་བད་དེ་...
གང་ནས་བཟུས་པའི་དཔེ་ཆའི་མིང་དང་། ཤོག་
ངོས་ཀྱི་ཨང་གངས། ཐོག་ཐེང་། རོན་ཆུང་།

གྱི་ཨང་གྲངས་བཅས་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་ལྟ་
 པས་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་ཡིག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་
 མར་འཇུག་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལས་མཉམ་
 ཀྱང་པོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དུས་ནས་པ་ཐ་དང་དུ་
 འགྱུར་བ་མང་པོ་ངེས་པར་ཡོང་བའི་རིགས་ལྟ་
 སྟོན་དུ་མང་བར་མ་ཟད། བསྒྱུར་ལུགས་གཞི་
 གཅིག་པ་ལའང་དུས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གྱི་
 བྱ་བྱེད་སྟོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་མང་བས། ཆོག་གོང་
 རོག་ལ་མ་བརྟག་ན་འདིར་འཁོད་བསྒྱུར་ལུགས་
 དེ་དག་གི་གོ་བ་ལེན་ལུགས་དང་། སྒྲི་ཅི་གཏད་
 ས་གང་ཡིན་གྱིས་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཆོག་ཆ་ཆོང་
 དང་གོ་བ་ལ་ཞིབ་མཆན་བཀོད་ན་དཔར་ཐོབ་
 ཆེ་བར་དོགས་ནས་ཐ་སྟེད་དེ་དག་འབྱུང་ཁུངས་
 མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཨང་རྟགས་ཅས་བཀོད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། ཡང་དགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་
བྱ་ནི་གསུམ་དུ་གསལ།

༡ ཡང་དགས་ལ་ར་བ་དང་ར་མེད་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ར་ཅན་གྱི་ཡང་
དགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིག་ཆའི་མིང་མཚོན་པ་ཡིན།

(1) གྲང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་གྲུལ་ཁབ་ཀྱི་
ཅ་བྱིམས། ([1] ཅ་བྱིམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་གྲུང་གཞི།)

[2] གྲང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་གྲུལ་ཁབ་
སྐབས་དང་པོ་འི་གྲུལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་
མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་འི་མགོ་འཁྱེད་གསུམ་
ཀྱི་གཏམ།

[3] གྲང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་གྲུལ་ཁབ་
ཀྱི་ཅ་བྱིམས་འཆར་ཟིན་སྒྲོར་གྱི་སྟན་ལྟ།

[4] སྤྱི་དགུང་ལས་དོན་སྒྲོར་གྱི་སྟན་ལྟ།

(5) གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་...
འཆུགས་སྐྱིམ་ས།

(6) གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་...
ཀྱི་རྒྱལ་མིང་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་འཆུགས་སྐྱིམ་ས།

(7) གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་...
ཀྱི་མི་དམངས་སྐྱིམ་ས་ཁང་འཆུགས་སྐྱིམ་ས།

(8) གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་...
ཀྱི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་འཆུགས་སྐྱིམ་ས།

(9) གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་...
ཀྱི་ས་གནས་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་འབྲུས་
མིའི་ཚོགས་ཆེན་དང་ས་གནས་རིམ་པ་སོ་སོའི་
མི་དམངས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཆུགས་སྐྱིམ་ས།

ཁ ར་གྲུ་བཞི་ཅན་ [] འདིའི་མཆུག་

ཏུ་ཨང་རྟགས་གཉིས་བྱུང་ན་ཨང་རྟགས་དང་པོ་
 རིས་ཤོག་ངོ་ལི་ཨང་གངས་དང་། གཉིས་པ་
 རིས་ཐིག་ཐེང་གི་ཨང་གངས་མཚན་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན་ཨང་ཡིག་ [4] 27—6 རི་བྱུང་ན།
 མིང་བད་དེ་སྤྱད་གཞུང་ལས་དོན་སྐྱོར་གྱི་སྟུན་...
 ལྷུང་ཤོག་ངོ་ཉེར་བདུན་པའི་ཡིག་འབྲེང་དུག་པ་...
 ལས་བཤུས་པའི་རྟགས་ཡིན།

ག ར་རྒྱུ་མ་ཅན་() རིའི་མཇུག་གི་
 ཨང་རྟགས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་གྱི་
 ཨང་གངས་བརྟན་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཨང་ཡིག་

(1) 70 རི་བྱུང་ན་མིང་བད་དེ་ཅ་ཁྱིམས་གྱི་
 དོན་ཚན་བདུན་ཅུ་པ་ནས་བཤུས་པའི་རྟགས་ཡིན།

བཞི་པ། ཡིག་ཆ་དགུ་པོ་རི་དག་
 བསྐྱར་དུས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོས་སྐྱར་མཁན་བྱན་...

མིང་ནས་བདག་དབྱང་ལན་མང་ཁྱས་པས།
 རྗེས་སོར་མིང་བདག་སར་པ་གཅིག་མཐུན་ཡོང་
 དགོས་པའི་རིགས་ནམས་སྒྱུར་ན་འདི་ལ་བརྟུན་
 ན་ལགས། ཡིན་ན་ཡང་འདིའི་ནང་ཀྱང་སྒྲུབ་རྗེ་
 བཞིན་ཞིབ་ཆ་ར་འཕྲོད་ཕྱོན་དཀར་བའི་དབང་
 གིས་མིང་གསར་བཞེད་མི་བདེ་བ་དང་གོ་དོན་
 ཆ་ཅས་འདྲ་བའི་སྒྲི་ནས་འདོགས་པའང་འགར་
 ཞིག་ཡོད་གསེས། དཔྱེད་ལྡན་ནམས་ནས་དེ་ལས་
 ལྟག་པའི་མིང་དང་དོན་ཕྱོད་པོད་མི་དམངས་ལ་
 ཡན་པའི་སྒྲི་གྲོས་གསར་པ་ཡོད་ན་སྐབས་.....
 འབྲུག་འཆལ།

ལུ་པ། དེབ་གཉིས་པ་འདི་ལྟ་འདོན་
 ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གྱི་བྱ་བ་པལ་ཆེར་ཆོགས་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་སྒྱུར་ལས་བྱེད་ནམས་ནས་མཛད་པ་རེད།

編輯說明

一、本集詞彙全部摘自中華人民共和國憲法等第一屆全國人民代表大會第一次會議的九個基本文件。

二、本集每個詞之後都註有該詞出處的文件名稱、頁數、行數或條款數的符號。因為有時同一個漢文詞會有幾種不同的含義，有時雖僅有一個意義，但翻譯成藏文時必須用幾種不同的譯法，即在一種譯法上也還有時間及自動他動等變化的區別，在具體應用時必須參照該詞的出處上下文句，仔細推敲體會，不能機械地搬用，所以把出處註明，以便讀者查閱。

三、各種符號所代表的意義如下：

1. 括弧內的號碼代表文件名稱。

〔1〕中華人民共和國憲法條文。（憲法的目錄和序言部分用〔1〕代表）

〔2〕中華人民共和國第一屆全國人民代表大會第一次會議開幕詞。

〔3〕關於中華人民共和國憲法草案的報告。

〔4〕政府工作報告。

(5) 中華人民共和國全國人民代表大會組織法。

(6) 中華人民共和國國務院組織法。

(7) 中華人民共和國人民法院組織法。

(8) 中華人民共和國人民檢察院組織法。

(9) 中華人民共和國地方各級人民代表大會和地方各級人民委員會組織法。

2. 方括弧〔 〕後面的第一個數字表示頁數，第二個表示行數，如：〔4〕27—6即表示這個詞是摘自「政府工作報告」的第二七頁第六行。

3. 圓括弧()後面的數字表示條數，如：

(1) 70即表示這個詞係出自憲法第七十條。

(數字若出現兩個時，後面的一個表示條下的款數)

4. 漢文後面的號碼表示漢文詞彙的出處，藏文後面的號碼表示藏文詞彙的出處，漢文後面沒有號碼的表示同於藏文的出處。

5. 所註的頁碼和行數，漢文一律按三十二

開平裝橫排本，藏文一律按三十二開平裝本。

6. 詞彙前凡有△形符號者表示該詞是由漢文譯音的名詞。

四、以上所根據的九個文件在翻譯藏文時都經過參加大會翻譯工作同志們的集體研究討論，譯文是比較細緻的，今後需要統一的一些詞彙，希望都盡量採用這一集裏的譯法，但也有一些名詞是因當時未能想出更精確的譯法而暫時採用的，希望大家在今後實際應用中繼續研究，創造出更好的譯法來。

五、這一集仍按四角號碼排列，第一個字相同的各條又大體按第二個字的四角號碼排列，後面附有筆畫索引。

六、爲了便於檢查這些文件裏曾用過的一部分地名、人名、國名及職別等的譯音，和一些容易混淆的詞彙的區別起見，把它們單另列出來附在詞彙後面。

七、這一集新詞彙的摘錄和編排工作的主要部分是第一屆全國人民代表大會第一次會議翻譯組藏文工作同志們做的。

一九五五年四月

00104

主席 [1] 4—6 △ ཀུན་ཞི། 6—8

主席團 ཀུན་ཞི་འོ་ཚགས་པ། (1) 26

主意 [4] 5—22 བསམ་སྒྲོ། 10—1

主辦 གཙོ་སྒྲུབ་བྱེད་པ། (6) 6

主要 གཙོ་ཆེ་བ། (1) 5

主要道路 གཙོ་ཐོ་འི་ལམ། (1) 7

主張 [3] 33—6 སློབ་ཀོད། 87—5

主任 △ ཀུན་རིན། (1) 28—2

主動

主動地 རང་གྲུགས་ཀྱིས། (5) 32

主權 [1] 6—13 བདག་དབང་། 11—15

主觀

主觀上的 [3] 55—14 རང་སྒེས་ཀྱི། 161—8

主觀努力不够 [4] 9—12

རང་གིས་བཙོན་པ་ཆུང་བ། 22—9

主持 མཁོ་འཛིན་བྱེད་པ། (1) 26

主義 [1] 5—3 རིང་ལུགས། 7—4

主人

國家的主人 [3] 44—10

ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་བདག་པོ། 123—16

主管部門 [4] 9—14 གཙོ་བྱེད་སྡེ་ཁག 22—13

0 0 1 0 8

立憲

預備立憲 [3] 33—18 ཙ་ཁྱིམ་ས་འཛུགས་ཀྱི་གྲ་

སྒྲིག་བྱེད་པ། 88—13

立法 ཁྱིམ་ས་བཟོ། (1) 22

立法權 ཁྱིམ་ས་བཟོ་འོ་དབང་ཆ། (1) 22

立法工作 [4] 27—2 ཁྱིམ་ས་བཟོ་བྱ་བ། 84—14

立場

採取……立場 [3] 33—23

……ཐོག་ས་སྤྲུལ་ངས་པ། 89—8

0 0 1 2 7

病床 [4] 20—13 ཉན་ཁྱི། 61—12

病虫害 [4] 12—17 འབྲ་སྦྱོར། 33—14

痛癢

不關心羣衆的痛癢 [4] 25—7 མི་དམངས་ཀྱི་དཀའ་

སྒྲུབ་པ་སེམས་ཁུར་མེད་པ། 78—6

0 0 1 3 4

疾病 ནད་ཀྱིས་སྐྱོད་པ། (1) 93

0 0 1 4 7

疫病 [4] 20—11 རྡོ་སྐྱོད་ནད། 61—7

[4] 21—23 ནད་ཡམས། 65—5

0 0 2 1 1

龐大 [4] 18—1 རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱོད་པ། 53—2

0 0 2 1 3

充分

充分注意 [1] 6—8 ཡིད་འཇོག་ཟབ་ནན། 11—5

充分利用 [4] 7—5 བེད་སྤྱོད་གཟབ་ནན་བྱེད་པ། 14—8

0 0 2 1 4

產值 [4] 6—15 ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་རིན་པོ་དང་། 12—7

總產值 [4] 5—25

སྤྱི་ཐོན་སྐྱོད་རིན་པོ་དང་། 10—5

產生

產生辦法 རྒྱུང་ཐབས། (1) 23

ཐོན་ལུགས། (7) 35

產物 [3] 42—16 རྒྱུང་བའི་འབྲས་བུ། 118—7

產品 [4] 8—18 ཐོན་ཐུངས། 19—16

產品成本 [4] 8—18 ཐོན་ཐུངས་ཀྱི་མ་གནས། 19—16

產婦 [4] 20—15 སྐྱུ་མ་ས། 61—15

0 0 2 1c

競賽 [4] 8—16 འགྲན་བསྡུར། 19—8

勞動競賽 [4] 8—16 ངལ་རྩལ་འགྲན་བསྡུར། 19—8

0 0 2 1,

贏利 [4] 5—17 བེ་ཤོགས། 9—6

0 0 2 2z

序言 [1] 4—2 སྒྲིང་གཞི། 7—2

0 0 2 2,

方面

各方面 གང་ཐད་ནས། (1) 96

方便 [3] 56—14 བེ་བཟང་། 165—1

方案 [4] 19—25 ཐབས་གཞི། 59—11

方法 [3] 50—23 ཐབས་ལས། 146—3

方式 [3] 48—17 ཐབས་ཚུལ། 138—13

ཕྱི་ལོ། (5) 13

適當的方式 [4] 21—5 ཐབས་ཤེས་འཛོད་པ། 64—2

以同樣的方式 [3] 61—15 རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོ་གྲོ་མོ་ནས།

181—16

方針 [1] 6—15 བྱེད་ཕྱོགས། 12—3

市 ཁྲོང་ཁྱིམ། (1) 63

市長 ཁྲོང་ཁྱིམ་གཙོ་འཛིན། (1) 63

市場 [4] 14—27 ཚོང་ཁྲོམ། 42—9

帝國主義 [1] 5—3 བཅོན་ཀླུ་པ་རིང་ལུགས། 7—4

腐化 [4] 25—10 ཁོག་རུལ། 78—15

商品 [4] 14—19 ཚོང་རྒྱུ། 41—6

商業 ཚོང་ལས། (6) 2

商業部 ཚོང་ལས་པུའུ། (6) 2

高度的

高度的民主 [3] 54—1

མཐོ་ཚད་ཀྱི་དམངས་གཙོ། 156—15

高度的統一領導 [3] 54—18 ཆེན་མཐོ་འི་གཅིག་སྒྲིལ་

མཐོ་ཁྱིམ་བྱེད་པ། 158—13

高級 མཐོ་རིམ། (7) 1

高級形式 [4] 16—2 མཐོ་རིམ་རྒྱལ་པ། 46—7

高等 མཐོ་རིམ། (6) 2